

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/323/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712206576
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2712206576.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, zast. splnomocnenkyňou: Advokátska kancelária JUDr. Peter Kováč, s.r.o., Bratislava, Kubániho 16, proti žalovanému: I. C., nar. XX. I. XXXX, bytom U., U. XXXX/X, o 632,27 eur s príslušenstvom a iné, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Skalica z 19. mája 2014 č. k. 3C/291/2012 - 119 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti vo veci samej, určenia neprijateľnosti ostatných zmluvných podmienok a tiež v časti trov konania r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napádaným rozsudkom súd prvého stupňa I. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi 441,31 eur s úrokom z omeškania 9% ročne od 24. júla 2009 do zaplatenia, všetko do 3 dní; II. vo zvyšku žalobu zamietol; III. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania v sume 14,85 eur „a trovy právneho zastúpenia k rukám Advokátskej kancelárie ...“ (hoci tu ide o právnickú osobu, teda právnu konštrukciu, u ktorej je notorieta, že žiadne ruky nemá - pozn. odvolacieho súdu) „vo výške 37,22 eur“ taktiež do 3 dní a IV. určil za neprijateľné a neplatné zmluvné podmienky z Návrhu majiteľa účtu na uzatvorenie zmluvy a Podmienok zriadenia a vedenia služby povolené prečerpanie na osobnom účte, citované príslušným čiastkovým výrokom rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil právne viacerými ustanoveniami zmluvy účastníkov o osobnom účte, dodatku k nej, Všeobecných obchodných podmienok Dexia banky Slovensko a.s. a ďalších listín definujúcich zmluvný vzťah, ust. § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, § 708, § 709 ods. 1 a §§ 710 - 715 Obch. z. (Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); § 52, § 53 ods. 1 - 6, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 2 a § 544 ods. 1 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) i s odkazmi na § 48 a § 121 ods. 3 takéhoto zákona; § 1, § 2 písm. a/ a b/, § 3 a § 4 ods. 1 - 4 a 6 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších zmien a doplnení (účinnom v čase uzavretia zmluvy) a § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 586/2008 Z. z. (v skutočnosti nariadenia č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení). Vecne mal za to, že žaloba bola dôvodnou len sčasti, keď tu šlo o tzv. spotrebiteľský vzťah zo zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových služieb a produktov (ktorej primárnym účelom bolo poskytnutie žalobkyňou žalovanému služby vedenia bežného účtu) s postavením žalobkyne ako dodávateľky a žalovaného ako spotrebiteľa, na ktorý bolo treba použiť (zrejme okrem Obch. z.) ustanovenia O. z. a ZoSÚ. Zmluva bola podľa súdu prvého stupňa síce uzavretá platne, žalobkyňa však nepreukázala písomné dojednanie ako v prípade poskytnutia služby povoleného prečerpania (kde žalobkyňa žalovaného v súlade s úpravou z Obch. z. úverovala), tak ani dojednanie sankčných úrokov či poplatkov, pričom sankciou vyplývajúcou zo ZoSÚ v takom prípade nebola neplatnosť zmluvy, ale nemožnosť požadovania úrokov a poplatkov neuvedených v zmluve. Obdobne žalobkyňi nevzniklo ani právo na zmluvnú pokutu, odvodzované od zmluvy zaniknutej odstúpením od nej ešte pred vyúčtovaním pokuty. Žalobkyňi tak podľa súdu prvého stupňa vzniklo len právo na zaplatenie rozdielu medzi sumou 4.799,51 eur, predstavujúcou výbery žalovaného (bez úrokov a poplatkov) a sumou 4.358,20 eur predstavujúcou vklady prichádzajúce na jeho účet a to s úrokom

z omeškania vo výške podľa predpisov občianskeho práva. Rozhodnutie o trovách konania potom odôvodnené bolo právne ust. § 142 ods. 2 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne prevažným čistým úspechom žalobkyne v rozsahu 39,6% (69,8 - 30,2), pri ktorom jej vzniklo právo na pomernú náhradu zo súdneho poplatku i trov na právnej službe tzv. advokátskej obchodnej spoločnosti.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie len žalobkyňa a to výslovne iba čo do zvyškového zamietnutia žaloby, určenia neprijateľnosti a neplatnosti zmluvných podmienok a trov konania, navrhujúc zmenu rozsudku vyhovením žalobe aj tam, kde tak súd prvého stupňa urobiť odmietol a zrušenie výroku o neprijateľnosti a neplatnosti zmluvných podmienok s uložením žalovanému povinnosti zaplatiť žalobkyni tiež plnú náhradu trov konania (s alternatívnou požiadavkou na zrušenie rozsudku v napadnutej časti a vrátenie vecí súdu prvého stupňa na ďalšie konanie). Namietala najmä nesprávnym právnym posúdením vecí (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.), keď súd prvého stupňa nesprávne aplikoval i ZoSÚ, hoci ten sa podľa jeho § 1 ods. 2 na úver formou povoleného prečerpania prostriedkov na bežnom účte bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu nevzťahoval.

Žalovaný odvolací návrh nepodal.

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. vec v medziach odvolania (teda 1. v napadnutej časti vo veci samej, kde došlo k tzv. zvyškovému zamietnutiu žaloby, 2. v časti určenia neprijateľnosti a neplatnosti zmluvných podmienok, majúcej s čiastočným zamietnutím žaloby súvis a 3. v časti trov konania, v ktorej malo rozhodnutie povahu rozhodnutia závislého na hoc aj len čiastočne napadnutom rozhodnutí vo veci samej) a to podľa § 214 ods. 2 O. s. p. bez pojednávania (pretože tu síce šlo /aj/ o vec samu, popri tom však najmä so zreteľom k dôvodne uplatnenej námietke nesprávneho / nie celkom úplného/ právneho posúdenia vecí súdom prvého stupňa nie aj o možnosť rozhodovania odvolacieho súdu v tejto veci s konečnou platnosťou).

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa čl. I § 1 ods. 3 ZoSÚ (v znení platnom a účinnom v čase uzavretia zmluvy právnej predchodkyne žalobkyne a žalovanej z prejednávanej veci, teda 1. marca 2007, čiže po novelizácii pôvodného znenia ZoSÚ zákonom č. 264/2006 Z. z., tu por. i čl. I bod 5 a čl. III zákona č. 264/2006 Z. z.) zákon sa nevzťahuje (okrem iných v zákone uvedených prípadov - pozn. odvolacieho súdu) ani na úver formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu; tým nie je dotknuté ustanovenie § 3 ods. 6.

Podľa čl. I § 3 ods. 6 ZoSÚ v rozhodnom znení potom pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o a/ úverovom limite, ak je stanovený, b/ ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená a c/ postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy a ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Podľa § 351 ods. 1 Obch. z. potom odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy; odstúpenie od zmluvy sa však nedotýka nároku na náhradu škody vzniknutej porušením zmluvy, ani zmluvných ustanovení týkajúcich sa voľby práva alebo voľby tohto zákona podľa § 262, riešenia sporov medzi zmluvnými stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po ukončení zmluvy a napokon podľa § 48 ods. 2 O. z. odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Je už záverom konštantnej rozhodovacej praxe (judikatúry) tunajšieho odvolacieho súdu, na ktorom ani v tejto veci nevznikol dôvod nič meniť, že postihnutie konania v prvom stupni či výsledku takéhoto konania (rozhodnutia) vadou podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. je tu nielen vtedy, ak súd prvého

stupňa nezistil dostatočne skutkový stav preto, že sa pri právnom posudzovaní veci (predloženej mu na rozhodnutie) obrazne vôbec netrafil (do ustanovenia zákona, dopadajúceho na prejednávajúcu vec), ale i vtedy, ak inak správne zvolené ustanovenie nesprávne vyložil (interpretoval), v oboch prípadoch za súčasného splnenia podmienky, že dôsledkom takejto interpretácie bola nesprávnosť či omyl v skutkových zisteniach, mylný záver o úplnosti alebo dostatočnosti podkladov pre takéto zistenia, resp. tiež týkajúci sa toho, čo z tvrdení sporiacich sa účastníkov možno a čo naopak nemožno považovať za preukázané (v tejto súv. por. napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave z 19. novembra 2013 sp. zn. 10Co/188/2012, inak vo veci Okresného súdu Dunajská Streda jeho sp. zn. 11C/46/2012). Stále preto treba trvať i na tom, že nemožno prisvedčiť niektorým názorom teórie i rozhodovacej praxe súdov, 1. preferujúcim (inak za cenu nekorektného narábania s pravidlami používania štátneho jazyka) nemäkčenú podobu slova „správne“ z ustanovenia, o ktoré tu ide, 2. usilujúcim sa takto o výklad v prospech dostatočnosti nájdenia (súdmi prvého stupňa) rozhodného práva (tu rozumej bez ohľadu na to, či toto bude aj akceptovateľným spôsobom použité) a 3. prakticky sa zasadzujúcim za povinnosť odvolacích súdov dokončiť konania (čiže prvostupňové rozhodnutia nerušiť, ale ich potvrdzovať alebo nanajvýš meniť) v prevažnej väčšine prípadov, teda aj vtedy, ak na podporu spôsobu rozhodnutia zvoleného v prvom stupni bola použitá pochybná či celkom scestná interpretácia právnych predpisov vzťahujúcich sa na súdnu vec.

O prípad zaťaženia konania a predovšetkým napádaného rozsudku takouto vadou šlo potom aj v prejednávanej veci.

Primárnym dôvodom nesprávnosti úvah súdu prvého stupňa bolo to, že zmluvu predpokladajúcu poskytnutie úveru formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutý bankou iným spôsobom ako na kreditnú kartu zákon o spotrebiteľských úveroch vylúčil spod úpravy jeho ustanoveniami a ani nedodržanie osobitných informačných povinností poskytovateľa úveru nespojil s následkom uvádzaným súdom prvého stupňa, teda nemožnosti požadovania úrokov a poplatkov neuvedených v zmluve. Zjavným dôvodom, pre ktorý tak neurobil, bolo podľa všetkého uvedenie si aj zákonodarcom neživotnosti modelu, pri ktorom by banka poskytujúca klientovi primárne inú službu než úver (a to službu vedenia bežného účtu) a v takejto súvislosti poskytujúca úverovanie v prípadoch trvania klientom na uhrádzaní z účtu platieb aj v prípade nedostatku vlastných disponibilných finančných prostriedkov klienta na účte mala byť nútená k prakticky nespĺniteľnej povinnosti už v čase dojednávania zmluvy o bežnom účte konfigurovať možby i len hypotetický úverový vzťah so všetkými jeho atribútmi tak, akoby prioritou účastníkov vzťahu bol práve takýto vzťah.

Podobne pri založení zamietnutia žaloby v časti požiadaviek žalobkyne na sankčné úroky aj zmluvnú pokutu sa súd prvého stupňa náležite nevysporiadal s otázkou, či v tomto prípade mala dopadať na vzťah účastníkov (zdieľajúci v zmysle úpravy z ust. § 261 ods. 3 písm. d/ Obch. z. v prípade vzťahu z bežného účtu aj z úveru režim absolútneho obchodu) úprava účinkov odstúpenia od zmluvy podľa takéhoto zákona alebo podľa O. z., pri jeho evidentnom záujme prikloniť sa k druhej z takýchto alternatív chýbali i argumenty spôsobilé presvedčiť o tom, že tu nešlo o prípad výnimky z pravidla, teda taký v ktorom by na základe dohody účastníkov malo dôjsť k odchýleniu sa od dispozitívnej úpravy času účinkov odstúpenia od zmluvy a pre prípad rozhodnutia sa pre alternatívu prvú (riadenie sa ust. § 351 Obch. z.) tu absentovalo i skutkovými zisteniami podložené posúdenie, či práve ustanovenia o sankčných úrokoch a zmluvnej pokute nemali byť takými, ktorých existencia mala pretrvať aj v prípade

Pretože súd prvého stupňa na vec nenazeral takto, ním zvolené nesprávne podradenie vzťahu z prejednávanej veci pod ZoSÚ nielenže malo charakter obraznej stávkovej všetkého na jedného alebo presnejšie i viacero koní (ktoré však čo do šancí na umiestnenie medzi víťazmi boli bez nádeje na úspech), ale zapríčinilo i neúplnosť skutkových zistení (potrebných pre rozhodnutie o príslušných čiastkových požiadavkách žalobkyne jedným alebo druhým do úvahy prichádzajúcim spôsobom) a napokon i praktickú nepreskúmateľnosť rozhodnutia v takejto časti - spôsobenú tým, že po vyvrátení ťažiskových dôvodov použitých súdom prvého stupňa na podporu ním zvoleného spôsobu rozhodnutia, resp. konštatovaní nedostatočnosti jeho zdôvodnenia tu už nebol dostatok iných dôvodov, schopných presvedčiť o tom, že tzv. zvyškové zamietnutie žaloby, ako aj určenie neprijateľnosti a neplatnosti pomerne značného počtu zmluvných podmienok by mohlo byť predsa len vecne správnym rozhodnutím (na čom podľa všetkého nezanedbateľný podiel nieslo aj príliš rozsiahle odôvodnenie rozsudku v počte viac než 20 strán pomerne husto písaného textu).

Odvolačiemu súdu preto ani neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov na dvojinštančný proces (zahŕňajúci ako dostatočne analytický rozbor problému po právnej stránke, tak i vykonanie základného dokazovania na rozhodujúce otázky v prvom stupni súdov) rozsudok súdu prvého stupňa v častiach urobených z iniciatívy žalobkyne predmetom odvolacieho prieskumu podľa § 221 ods. 1 písm. h/ a podporne aj f/ O. s. p. zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, v naznačenom smere doplniť dokazovanie, výsledky celého konania podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť a až následne opätovne rozhodnúť o veci v časti, v ktorej táto ostala predmetom konania, o trovách konania i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.) a to s vypravením nového rozhodnutia aj odôvodnením obsahujúcim na relevantné otázky patričné odpovede (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.